

Митрополит волоколамски Иларион на отварању изложбе посвећене двестагодишњици од рођења Достојевског

У згради Државног музеја историје руске књижевности „В. И. Даљ“ на Зубовском булевару у Москви 12. маја 2021. године отворена је изложба Фјодор Достојевски. Снажни утисци, посвећена двестагодишњици од рођења писца, која се обележава ове године.

Церемонији су присуствовали представници владе, московског парламента, музејске заједнице Русије и Немачке, истраживачи књижевних дела Достојевског из разних земаља и књижевни стручњаци. Свечаности су присуствовали и Кшиштоф Крајевски, амбасадор Пољске у Русији, Ејтвидас Бајарунас, амбасадор Литваније у Руској Федерацији, представници швајцарске, немачке, аустријске и израелске амбасаде.

Учеснике и госте поздравио је Д. П. Бак, директор Државног музеја историје руске књижевности.

Обраћање О. Б. Љубимове, министарке културе Русије, најавила је А. Ј. Манилова, државни секретар, заменица шефа Министарства културе. „Посебан статус овој изложби доприноси чињеница да Даљев музеј већ више од једног века чува доказе о књижевном наслеђу наше земље“, наводи се у обраћању.

А. Ј. Манилова је истакла велику димензију и јединственост изложбе током које ће посетиоци први пут видети многе изложене експонате. Такође је рекла да је Министарство културе Руске Федерације, на предлог Митрополита волоколамског Илариона, у програм Дана духовне културе Русије у земљама у иностранству уврстило манифестације посвећене Ф. М. Достојевском.

Како је истакао А. В. Кибовски, руководилац Одељења за културу града Москве, изложба Фјодор Достојевски. Снажни утисци представља „нашу почаст сећању“. Према његовом мишљењу, експозиција је намењена најширем кругу људи.

У свом обраћању Митрополит волоколамски Иларион, председавајући Одељења за спољне црквене послове Московске патријаршије, цитирао је речи колекционара и мецене Павла Третјакова, који је дан након смрти Достојевског у писму сликару Ивану Крамском нагласио: „То није био само апостол, то је био пророк. Био је добар учитељ, то је била наша јавна савест“.

„Чини ми се да је теже прецизније окарактерисати Ф. М. Достојевског, него што је то учинио наш велики колекционар овом лаконском фразом“, рекао је владика Иларион. „Ко је апостол? Он је Христов ученик, особа која свој живот посвећује Христовој проповеди. Наравно да је Фјодор Михајлович био и остао такав апостол. Штавише, у многим земљама света где практично ништа не знају о Православној цркви, нити о православној култури, па чак ни генерално о Русији, људи о свему томе сазнају кроз књиге Достојевског. Његова проповед о Христу, која није она директна проповед којом се ми, свештеници, бавимо, али која је присутна у свим романима његовог великог петокњижја, у његовом Пишчевом дневнику, у осталим делима, и даље одјекује у срцима милиона људи“.

Архипастир је истакао да постоје људи које прелазе у православну веру, па чак постају свештеници захваљујући овом писцу. „Мој пријатељ, који је скоро четврт века служио као свештеник у Москви, по рођењу Енглец, који је студирао на Оксфордском универзитету, написао је дисертацију о Ф. М. Достојевском. Пишући рад, он је све дубље и дубље улазио у свет

Достојевског, у свет православља. На крају се све завршило тако што се оженио Рускињом, прешао у православље и постао свештеник. Он живи у Русији и служи у Руској православној цркви“, рекао је Митрополит Иларион, истичући да постоје хиљаде, а можда и стотине хиљада сличних примера.

Према мишљењу владике, Достојевског с правом називају пророком у Третјаковљевом писму: „Пророк је човек који објављује вољу Божију, упозорава на предстојеће несреће и прориче будућност. Све ово налазимо код Достојевског на страницама његових романа. И у Злим дусима, и у роману Браћа Карамазови. У другим делима, такође, он упозорава на губитак вере, губитак моралних смерница, на све што је касније било узрок велике историјске катастрофе нашег народа од које се још не можемо опоравити“.

Архијереј је навео сведочење самог Фјодора Михајловича о себи по окончању четворогодишње робије: „Током тих година у себе сам уградио Символ вере у којем ми је све јасно и свето. Тај Символ вере је врло једноставан. Ево њега: ја верујем да нема ништа љупкије, дубље, симпатичније, мудрије, храбрије и савршеније од Христа“, написао је Достојевски.

„За њега је Христос представљао апсолутни духовни и морални идеал“, нагласио је митрополит волоколамски Иларион. „Покушавао је да се приближи овом идеалу кроз своје ликове сличне Христу, попут кнеза Мишкина, Аљоше Карамазова. Чак је сањао да напише књигу о Христу. Није било суђено да се овај сан оствари, али његова перцепција Христове личности одражава се у написаним романима, а посебно у оним дивним ликовима, које је Достојевски поклонио руској књижевности и свету. Мислим да сви треба да будемо бескрајно захвални Фјодору Михајловичу за све што је учинио“.

„Као човек Цркве, морам да кажем да је за Руску православну цркву он заиста апостол, пророк и човек којим се поносимо, геније пред којим се клањамо, чије књиге читамо, који је, као нико други у руској књижевности, успео да открије и својим савременицима и њиховим потомцима, нашим савременицима, дубину и лепоту православне вере“, закључио је архипастир.

У наставку церемоније отварања изложбе посвећене Ф. М. Достојевском, говорили су: Јан Канторчик, руководилац културног одељења Амбасаде Немачке, Игор Волгин, председник Фонда Достојевског, и Павел Фокин, кустос изложбе.

Изложба Фјодор Достојевски. Снажни утисци смештена је на два спрата

зграде Љубошчинских-Вернадских, а њено отварање представља један од кључних догађаја у прослављању јубилеја писца, као и стогодишњице Државног музеја историје руске књижевности „В. И. Даљ“.

mitropolija.com